Konuşulması Zor ama Konuşulması Gereken Bir Hakikat Üzerine; Yoldaşlarla Mücadele

16.12.2024 • Genel, Güncel Müdahaleler • Yeni Komunizm

Editörün Notu: Okumakta olduğunuz makale, bir yoldaşın kolektif içerisinde yürütmüş olduğu tartışmalar sonrasında kaleme alınmıştır. Bir iç tartışma metni olan bu yazıyı tartışmalar hala devam etmekte olmasına rağmen içerdiği konunun öneminden dolayı siz okurlarımızla paylaşmayı uygun görüyoruz.

Bu makale tahmin edeceğiniz üzere, içeriye doğru yazılmıştır. Belki ileri süreçte başka insanlarla da paylaşılabilir ama makalenin yazılış amacı, şimdi saflarımızda vuku bulan bir dizi probleme ilişkindir. **Yoldaşlarla mücadele üzerine bir yazıdır.** Üç hazırlık içerisinde, sahanın hazırlanması, kitlelerin hazırlanması ve bunun içerisinde öncülüğün hazırlanması hususunda, öncünün yani devrimci komünist partinin, bir devrim hareketinin inşasının gerçekleştirilmesi için, bu devrimin öncü güçlerinin hazırlanmasına, yoldaşlara dair mücadeleye yöneliktir.

Bob Avakian'ın devrim stratejisinde, devrimin mümkünlüğü üzerine yürütmüş olduğu çalışmalarda, 3 hazırlığın hepsinin kendi içerisinde özgüllükleri olduğunu, dolayısıyla özel olarak çalışılması gerektiğini ama aynı zamanda 3 Hazırlığın da birbiriyle diyalektik bir bağla ayrılmaz olduğunu vurgulamıştır. "Devrime ve Devrimin Epistemoloji İle Yöntemin Temel Meseleleriyle İlişkisine Dair Stratejik Yaklaşım" adlı makalede, insanların belirli koşullarda bu sistemin rezilliklerine dair ayağa kalkabileceklerini, öfkeyle isyan edebileceklerini ve insanlarla

birleşirken, **genel devrim sürecinde kilit noktanın insanların düşünüş biçimlerini dönüştürmek olduğunu ısrarla vurgular ve hatta bu yazıyı böyle sonlandırır.** Evet, bu son derece belirleyici bir noktadır; sürekli hareket halinde olan dünyanın insan düşünce yapısındaki değişimleri de sürekli göz önünde bulundurarak sürekli bir değişim mücadelesi vermek. Ve bu sadece komünist devrimcilerin dışa doğru verdiği bir mücadele değildir. Aynı zamanda ve hatta bazen daha keskin olarak içe doğru da böylesi bir süreç yaşanmaktadır.

BA'nın *Atılımlar* çalışmasında önderlik üzerine tartıştığı bölümde vurguladığı önemli başka bir husus vardır; **bir öncüyü açığa çıkaran koşullar ile onu geriye doğru çeken koşullar aynıdır.** Bu belirleme son derecede önemlidir. Çeşitli bir tarihsel aşamada, çelişkilerin daha kızgın olması, tek tek bireylerin bu zorunlulukları özgürleştirmek için daha fazla ön plana çıkmasına ve doğru bir önderlik rolü oynamasına neden olabilir. Yine başka bir koşulda, devrimci komünistler zorunlulukları özgürleştiremez ve bu zorunluluklarla baş edemediği gibi kendilerine hiçte gerekli olmayan zorunluluklar üreterek, geriye doğru düşmelerine vesile olabilir.

Burada ifade ettiğimiz şey sorunları ''salt bir birey'' ve ''salt objektif koşullar'' olarak görmek değildir. **Bireyler bu toplumsalllığın parçasıdırlar ve ister toplumsal olsun isterse bireysel, sorunlara bu toplumda bulunan düşünüş biçimlerine denk gelen bir çerçeveden cevap verirler.** İfade edilen şey, bireylerin birey olmadığı, sadece basmakalıp bir şekilde ''toplumsallığı'' takip ettikleri hususu değildir. Bireyler sorunlarla mücadele ederken, mücadele etme halleri, toplumda şu ya da bu düşünüş biçimi ile karşılaşır, onun tarafından etkilenir ya da denk düşer. Bireylerin kendilerini ifade etmelerinde ve harekete geçmelerinde **temel teşkil eden şey bu toplumsallıktır**. **İçinde yaşadığımız üretim ilişkileri, onlara denk düşen düşünüş biçimleri genel olarak toplumun üzerinde mühürünü taşır. Lenin yoldaşın ısrarla, bu sistemin işleyiş biçiminin insanları burjuvazinin kanatları altına iter diye ifade ettiği şey tam da budur.**

Yukarıda ifade ettiğimiz şeyleri birçok yazımızda ve tartışmamızda uzun uzun ele almıştık. Özellikle komünistlerin saflarındaki zehirli bileşim ve en iyi komünistlerin bile bununla baş edememesi halinden çokça konuştuk v**e açıkça söylemek gerekirse, bu tartışmalar nitel olarak ileriye doğru bir sıçrama yapmadığı gibi hatta bazı noktalarda tersten de etkide bulunmuştur.** Ters etkinin ortaya çıkmasındaki temel husus, **dünyanın en fazla komüniste ihtiyacı olduğu zorunluluğunun** içinden geçtiğimiz ve hiçte **pozitif olmayan bu koşullarda insanlara ‘’ağır’’ gelmesi, ve bunun sürekli olarak insan düşünce yapısını negatif temelde dönüştürmesi** durumudur. BA, 1976’da Başkan Mao’nun ölümü ve ardından devrimci Çin’in kapitalist bir devlete dönüşmesi, 1990’larda revizyonist Sovyetlerin çöküşü ve anti-komünizmin bir sis perdesi gibi tüm dünyanın üzerine düşmesi, neoliberal düşüncenin, ‘’girişimciliğin’’ dünya çapında hükmünün ağır ve yaygın olması durumunu ‘’Felaket Yılları’’ olarak adlandırdı. Açıkçası bugün neoliberalizme ve onun etkilerine yönelik tepkinin faşist hareketler tarafından içeriliyor olması, iki miadı dolmuşların dünya çapındaki ağır etkisini de göz önünde bulunduracak olursak eğer, **felaket yıllarının, başka biçimde bir felakete dönüştüğünü de söylemek mümkün.** Tüm toplumu ve toplumun parçası olan devrimci komünistleri sürekli geriye doğru çeken bir gerilimden söz etmek mümkün. Tüm bunlar gerçek bir devrim için potansiyelin olmadığı anlamına gelmemekte, özgün olarak içerisinden geçtiğimiz koşulların doğru okunması ve hastaya doğru müdahale etmek için hastalığın doğru tespit edilmesiyle ilişkilidir.

Düşünüş biçimleri, dönüştürme mücadelesi

Biz devrimci komünistler Marx’tan beri insanların düşünüş biçimlerini dönüştürme hususuna çok önem veririz. Özellikle bu mücadelenin Lenin’le birlikte *Ne Yapmalıcılık*’da yeni tipte bir ifade bulduğunu söyleriz. Lenin’in büyük öğretisi, devrimci yöntem ve yaklaşımı insan düşüncesinin dönüştürülmesi ve devrimin güçlerinin hazırlanması üzerine, Bolşevik modelleme diye ifade ettiğimiz şey, komünist partiyi, bir devrim hareketini ortaya çıkardı. Mao, insanlığın dönüştürülmesi sürecinde insan düşüncesinin dönüştürülmesini kilit nokta olarak gördü ve teorinin ideoloji içerisinde en dinamik faktör olduğunu -tek faktör değil- ısrarla vurguladı ve

insanların dünya görüşlerini, bu dünya görüşlerini ortaya çıkaran düşünüş biçimlerini, yöntem ve yaklaşımlarını sadece üst yapıda değil, derinlemesine bir biçimde toplumda gerçekleştirmek için Kültür Devrimlerinin kaçınılmaz zorunluluğunu ortaya koydu ve bunu uyguladı. Yoldaş Bob Avakian, komünist hareketin tüm bu olumlu sürecinden öğrenen ve tali anlamda, komünizm bilimine karşıt gelen ve belirli ölçülerde artık tahribata ulaştıran yanlarla keskin bir mücadele yürüttü ve bugün Yeni Komünizm'in ortaya çıkmasına, ilerletilmesine önderlik etti ve bifiil önderlik etmektedir! *Zenginleştirilmiş Ne Yapmacılık*, bu sürecin temel bir saç ayağı olarak ortaya çıktı; sadece kendiliğindenciliğe karşı yeni bir temel olmadı, aynı zamanda devrimin temel dinamiklerinin ve potansiyelinin daha bilimsel anlaşılmasını da ortaya çıkardı. Gerçek bir devrim hareketi yaratmanın parçası olarak **3 Hazırlık** ve **Bir Halkın İçerisinde Devrimci Bir Halk Yaratmak**, bilgibilimsel bir kopuş olmaksızın ortaya çıkamazdı.

Yukarıdaki paragrafın derdi kısaca şu; kimse özel bir kumaştan ibaret değildir. Bilimsel yöntem ve yaklaşım için ‘’genetik yatkınlık’’ yoktur. Sınıfsal kökeniniz size averaj tanımaz. Hakikati olduğu gibi ve cereyan ettiği gibi kavramalı, onun geniş anlamda realite ile olan ilişkisini doğru kavramalı, sürekli dönüşüm halinde olduğu temel ilkesiyle yaklaşmalı ve tüm bunları bir bilim olan komünizmin nihai hedefi olan baskının ve sömürünün olmadığı bir dünyaya ilerleyebilmek için amansız bir mücadele yürütmelisiniz. İnsanları dönüştürmelisiniz ve BA'nın da sürekli vurguladığı üzere insanlığı dönüştürme mücadelesi tek tek bireyleri dönüştürme mücadelesi değildir, bunu da içerir ama temelde ‘’tekil bireyler’’ ile mücadele değil, insanlığın üzerinde ağır etkisi olan düşünüş biçimlerine karşı mücadele yürüterek, siyasi sahanın ve siyasi atmosferin başka türlü hazırlanarak, büyük kitlelerin devrim hareketinin inşasına çekilmesi ve devrim için zihinlerin hazırlanmasının sürdürülmesi meselesidir.

Hisler ve Özgüllükler

Bazı dönemeçlerde tek tek bireylerle mücadele yürütürken bile, temelde -tamamen değil- toplumu etkileyen düşünce tarzlarının keskin eleştirisi ve mücadelesi esas alınmalıdır. **Şayet**

insanların özeline inersek ve onlara yardımcı olursak, onları dönüştürürüz anlayışı bir tür ekonomizmdir. Hepimiz biliyoruz, sahada kimlik siyaseti yapan insanları görüyoruz, onlar bulundukları kimliğin ve bu kimliğe dair baskının ‘’özgül’’ olduğunu, dolayısıyla da ‘’biricik’’ olduğunu -direkt böyle demezler ama itici düşünce tarzı budur; biricik- bu baskının ve dolayısıyla baskıdan kurtuluşun ancak ‘’bu özgüllük’’ temelinde olduğunu, bu baskıya maruz kalanların ise, baskının niteliği ve kurtuluşuna dair gerekli ‘’tüm hakikatlere’’ sahip olduğunu ve bunun nedeninin ise bu dezavantajlı gruptan olmaktan geldiğini söylerler. Şimdi bu anlatılanların temel yöntemi ve mantık kurgusu kesinlikle yanlıştır. Yine de bu gruplardan gelen insanlar yaşanılan baskı formuna dair geniş hakikatlere sahip olabilirler. Bir keresinde Amedli bir akademisyenle sohbet ederken, Kürt ulusu üzerindeki ağır baskının ve bunun biçimlerinin ne kadar acımasız olduğunu, çok iyi hissedebilmişti. Ama çözüm nedir dediğimizde, ufku radikal demokrasinin dahi gerisinde bir burjuva anlayışıydı.

Konuya tekrar geri dönecek olursak, metafizik bir ‘’özgüllük’’ kategorisi, realitenin genişliğinden kopartılması ve tüm bu mücadelenin insanlığın kurtuluş mücadelesinden bağımsız yapılması anlayışı ekonomizmdir ve bu tür ekonomizm sadece ‘’halk kitlelerinde’’ değil, devrimci saflarda da kendisini gösterir. Daha önceden defalarca tartıştırdığımız “Şayet” makalesi, bu konuya bilimsel bir açıklık getirmektedir. **İnsanlar devrimci saflarda ‘’kendi özgüllüklerini’’ istediklerinde aslında önderlikle kendi aralarına bir duvar çekerler** ve önderliğin genel olarak doğru olduğunu ama kişinin ‘’özgüllüğü’’ şahsında ise doğru yapamayacağını, **çünkü kişinin ‘’özgüllüğünü’’ görmenin son tahlilde özne ile madde arasındaki bir ilişki olduğunu o yüzden bu öznenin, kendi ilişkide olduğu maddeye dair hakikatlere ‘’en yakın’’ pozisyonda olduğu, başkalarının onun ‘’ne hissettiğini bilemediğini’’ düşünür.**

Şimdi bu konuda biraz daha tartışma yürütmek isterim, insan hisleri önemlidir. İnsanlar şu ya da bu olaydan etkilenirler ve herkesin etkilenme seviyesi aynı olmayabilir. Burada bazı biyolojik faktörler de devreye girebilir. Kişinin içerisinden geçtiği psikolojik süreçte etkileyici bir etkendir.

Şayet obsesif bir mental örgütlenmeye sahipseniz, depreme, kaygıya vb sizin verebileceğiniz tepki farklı olabilir. Şayet bipolar bir mental örgütlenmeniz varsa bazı dönemlerde çok daha hassas olabilir ve çelişkilere diğer insanlardan farklı hislerle yaklaşabilirsiniz. Bununla birlikte geldiğiniz sınıf da önemlidir. Geldiğiniz sınıfın düşünce tarzı, kültürel ‘’kodları’’ sizi takip eder ve hislerinizi sürekli etkiler. İki yoldaşla aynı zaman diliminde sohbet etmiştim ve ikisi de dünyanın birçok yerine gitmiş yoldaşlardı. Biri gittiği ülkelerde halk kitlelerinin nasıl yaşadığını, hangi ızdırapları çektiğini, günlük yaşantılarında neler ile karşılaştığını görmek için genelde temel kitlelerle vakit geçirmişti. Diğer yoldaş ise gittiği ülkelere sadece tatil için gitmişti, biraz müze, biraz değişik yemekler geri kalan zamanda ise bol plaj… İnsanlar kesinlikle dinlenebilir, plaja ve müzelere gidebilirler. Konumuz bu değil! Bu hususa girmeyeceğim. Anlatmak istediğim iki yoldaşında orta üst sınıflardan gelmesine rağmen, halk kitleleriyle ilişkilenmesi, onlardan öğrenmesi ve onlara dair duydukları hisler aynı değildi. İnsanlar aynı konularda farklı hisler barındırabilirler. Size Suriyeliler dendiğinde aklınıza gelen, köktencilik ile ‘’batı tipi’’ yaşam kıskacına alınmış ve bunun sonucunda iç savaşa sürüklenmiş, on binlercesinin öldüğü, yüz binlercesinin ise zorunlu göçle büyük trajedilere sürüklendiği bir halk gelirken, siz böyle ‘’hissederken’’ başkaları da ‘’istilacı’’ güçler diyebilir ve ‘’korku’’ ve ‘’kaygı’’ duyabilir.

Kısacası insan hisleri, neye nasıl cevap verdiği şüphesiz bir özgüllük taşır. Kişisel bir ‘’iz’’ bulundurur ve bu bizlerin daha derinden anlaması ve hassas olması gereken bir husustur. Özellikle de çeşitli rahatsızlıklar yaşayan yoldaşlar da ve insanlar da bu gözetilmelidir. **Buna karşı olarak değil, bununla birlikte,** insanların hangi soruna dair nasıl bir ‘’his’’ belirledikleri, insan düşüncesinin maddi hayatı, zorunlulukları tanımasıyla ilişkindir. **Ve bu söylediğimiz temeli teşkil eder.** Bir gün vegan bir aktivistle sohbetimizde, geçmiş hayatında mezbaha da çalıştığını öğrendim. Peki nasıl böyle radikal bir değişime girdin diye sordum. Bana, ‘’ilk başlarda hayvan yemeği doğru bulan, bunun doğanın ve türümüzün bir zorunluluğu olarak görüyordum. Sonra mezbaha da işe başlayınca, hayvanların korkularını ısdıraplarını gördüm. Ve bu gerçekten de bir zorunluluk mu diye kendime sordum. Araştırmalarım sonrasında bunun bir zorunluluk olmadığını gördüm ve vegan oldum’’ dedi. Şayet insanlar neyin gerekli zorunluluk neyin ise gereksiz zorunluluk olduğuna kanaat getirir ve düşüncelerini değiştirirse, hislerinde de

değişim gerçekleşir ve daha önce ‘’normal’’ gördüğünüz ve hatta çok keyif aldığınız şey, artık sizi acılara sürükleyebilir. Yani burada maddenin düşüncemiz üzerindeki etkisi, düşüncemizin maddi yaşam üzerinde gösterdiği hassaslık ve yarattığı yeni hisler ve tüm bunların oluşturduğu kombinasyon, maddi gerçekliğin dönüşmesine yolaçabilir. **Başkan Mao’nun vurguladığı maddenin insan düşüncesine, insan düşüncesinin ise maddeye dönüşmesinin bir örneğidir bu**. Burada hisler ‘’donuk’’ süreçler değildirler ve bazen algısal düzeyde hissettikleriniz, bilimsel bir muhakemeden sonra ussal bir seviye de kendisini gösterdiğinde de daha güçlü duygular besleyebiliriz. Fakat anlatmak istediğim şey, **bir özne olarak insanın hisleri, maddi dünya ile ilişkilenme tarzı sonucunda oluşur, ‘’ruhani’’ değildir! Ve maddi dünya ile ilişkilenme tarzı ise düşünce tarzının alanıdır.**

Burada ek bir paragraf açmanın önemi var. Zorunluluk ve Özgürlük ilişkisi üzerine BA’nın büyük katkılarını bilirsiniz. BA, özgürlüğün ancak zorunluluk içerisine girilerek, bir dönüştürme mücadelesi verilerek ortaya çıkacağını vurgular. Aslında özgürlük bir nevi, zorunluluktan kopartılıp alınır. Özgürlüklerin edinildiği noktada yeni zorunluluklar gündeme girer ve yaşam, sürekli olarak zorunlulukların özgürleştirilmesi için verilen bir mücadeleden ibarettir. Hiç bir aşamada, zorunluluk görülmeksizin, ya da bir peçeyle kapatılarak üstesinden gelinemez. Şayet o zorunluluğun içerisine girip dönüştürmek mücadelesi verilmezse, özgürleşme mümkün olmayacaktır. Bazen de çelişkinin çok katmanlılığından ötürü mücadele daha uzun erimli ve daha çetin olur. Böylesi süreçlerde bazen bir adım geriye atmak, çelişkinin kompleksliğini bir kere daha analiz etmek, daha uygun koşullar yaratarak dönüştürmek mücadelesine girmek gerekir. Tüm bu zorunluluk ve özgürlük ilişkisinde temel olan başka bir unsur ise zorunluluğun **doğru tespit edilmesidir**. Devrimci komünistler, şayet devrimci komünistler ise, şayet temel olarak kendilerine insanlığın kurtuluşu için komünist devrimi alıyorlarsa, o zaman içerisine girdikleri tüm zorunlulukları, bu temel zorunluluk kapsamında ele almalıdırlar. Bu temel ve vazgeçilmez bir hakikattir!

Özgüllük ve his ilişkisine gelecek olursak eğer, insanlar bazen ağır süreçlerden geçerler ve bu süreçler gerçekten de çok yıpratıcı olabilir. Ve her sürecin kendi özgüllükleri bulunur ve yoldaşlarımız böylesi süreçlerden geçtiklerinde ‘’arkeolojik’’ bir hassaslık göstermek elzemdir. **Bu insanlara sadece ‘’topluluk’’ olarak bakmamanın aynı zamanda bireyler olarak bakmanın da getirdiği sorumluluktur.** Böylesi bir sorumluluk, bizim insanlığı dönüştürme mücadelemizin parçasıdır. **Evet yoldaşlar, yoldaşlarımız olduğu için de ayrıca önemlidir. Ve bu önem, niteliğini insanlığı dönüştürme mücadelemizden alır, ‘’bizim adamımız’’ olduğu anlayışından değil.** Yani bu bir nevi bilimsel olmak ile partizan olmak arasındaki ilişkidir. Özgüllükler, bunların yarattığı his dünyası, öznenin tüm bunları muhakemesi ve bunlardan etkilenmesi durumu, daha büyük realitenin, insan toplumunun ve onun dönüştürülmesi mücadelesinin parçası olarak ele alınır.

Söylenmesi zor ama gerekli olanlar

3 hazırlıkta ifadesini bulan, sahanın hazırlanması, kitlelerin hazırlanması ve bunun içerisinde öncünün hazırlanması, sağlam bir çekirdek olarak devrimci komünist partinin hazırlanmasıdır. Bizim gibi ufak güçler açısından, temel teşkil eden şey ise,tüm bu sürecin hızlanması, devrimci komünist bir partinin oluşturulması için sağlam bir çekirdeğin ve bunun etrafında hareket eden kararlı güçlerin inşasıdır. Bizler sıfır noktasından başladığımız için birçok zorlukla karşı karşıyayız. Beri yandan ise, birçok avantajı da barındırmaktayız. Önümüzde BA’nın önderlik ettiği devrimci komünist bir parti ve onun örnek modellemesi de var. BA hala yeni komünizmi ilerletmekte ve ona bifiil önderlik etmektedir. Bu başlı başına çok büyük bir hazinedir.

Bizler hem devrimin bilimini ve onun önderliğini insanlara götürmeye çalışıyor, hem yeni genç insanların yeni komünizme kazanılması için birçok alana girip çıkıyor hem de saflarımızdaki yoldaşların devrim için, devrimin stratejik kumandanları olabilmeleri için mücadele ediyor ve tüm bunları kararlı ve yılmaz bir devrimci komünist önderliğin inşasıyla birlikte sürdürüyoruz. Tahmin edileceği üzere tüm bu hususlara girmek hem bir zorunluluktur hem de bunların

istediğimiz düzeyde ve nitelikte gitmemesi bir süpriz değildir. Ve böylesi bir sürecin hepimiz üzerinde olumsuz etkileri de olmaktadır.

Geniş resme bakacak olursak, antikomünizmin çok güçlü olduğu, kitlelerin köktenci dinci, Türkçü faşizm ile, faşizmin değişik tonları ya da ‘’batı tipi’’ bir yaşam tarzı kıskacına alındığı, reformizmin -özellikle de parlamenter olanının- çok güçlü olduğu, kimlik siyasetlerinin “yatay ve dikey” yükselişte olduğu, bilimsel düşünce tarzının ‘’dogmatizm’’ olarak bastırıldığı ve wokizmin günbegün taban kazandığı, tüm bunların dünyadaki faşist güçlerin tırmanışta olduğu ve bir 3. emperyalist paylaşım savaşının eşiğinde olduğu koşullarda, insanlara ‘’devrim, daha azı değil’’ temel perspektifini götürmenin, en acil ve gerekli olanın devrimci komünizm olmasına rağmen kesinlikle kolay olmadığını söylemek gerekir. BA’nın *Bilimsel Temelde Umut* adlı temel makalesi, tam da bu sorunla uğraşıyor; bir yandan insanların içerisinde bulundukları ağır koşullar, bir yandan ise yapılması gerekenler, devrimci komünistlerin bu tablo tarafından negatif etkilenmesi ve devrim için yeniden hizalanma!

Şayet komünistlerin ‘’özel bir kumaşı’’ olmadığını düşünüyorsak ve şayet komünistlerin bu toplumsal çelişkilerin tam içinde olduğu gerçeğini kabul ediyorsak, düşüncelerimizde, bunları üreten düşünce tarzlarımızda, genel toplumsal dinamiğin etkileri olduğunu düşünmemek, ütopik bile değildir. Zira devrim işi bir iradeyi gerektirse bile, ‘’çelikte dövülmüş’’ ve gerekli formu almış bir ideolojik beyan meselesi de değildir. Tüm bunları içerir ama devrim, yani bu sistemin, onun üst yapısının, üst yapısal alanda düşünüş tarzının, kültürünün ve hukukunun köklerinden sökülüp atılması, son derece radikal farklı bir toplum ve gelecek inşası, ‘’anda’’ gerçekleşerek, sürekliliği sağlanmış bir dönüşüm temelinde mümkün olabilir.

Yoldaşlarla bu mücadeleye giriştiğimizde, yani düşüncenin objektif realiteyle olan ilişkisi, bilimsel bir yöntem ve yaklaşımı içerip içermediği hususu, söz konusu ‘’3. tekil şahıs’’ olduğunda daha ‘’kolaylık’’ taşır ama direkt eleştirinin muhatabı tartışmayı yürüttüğümüz

yoldaş ise, bu belirli bir gerginlik içerir; hem tartışmayı yapan yoldaşlar hem de tartışmada eleştirisi yapılan düşünüş tarzına sahip olan yoldaş açısından.

Önderlik bilimi ve sanatı belirli bir ustalık gerektirir. Meselelere bireysel bakamazsınız, hatalı çizgiye onu üreten düşünce tarzına yoğunlaşmanız gerekir ve çizgi/düşünce tarzı, daha büyük toplumsallığın bir yansıması olarak devrimci saflarda kendisini gösterir. Temelde ele alınan husus hatalı çizgi/düşünce tarzıdır. Fakat bunu tartıştığınız bir ‘’özne’’ vardır ve bu özneye, büyük toplumsallığın komünistler üzerindeki genel etkisini anlatırken ‘’öznel’’ durumlara da inmeyi gerektirir. Özne bazen daha fazla öznellik gösterir ve ‘’kendi objektif durumunun’’ anlaşılmadığını ya da tam olarak anlaşılmadığını, gerekli hassasiyetin gösterilmediğini söyler. Bence burada iki nokta var; böylesi gerginlik barındıran tartışmalarda yoldaş tarafından gelen eleştiriye, ‘’hassas davranılmadığı’’ hususu üzerine kesinlikle düşünülmesi gerekir. Zira verili bir anda, kimse tüm hakikatlere sahip olamaz ve yaşanılan gerginlik ortamı, sizi metot hatalarına da sürükleyebilir. İkinci nokta ise, yoldaşlara dair yaptığımız eleştiriler ‘’anda’’ ortaya çıkan şeyler olmayıp, belirli bir süreç bağlamında üzerine çalışılan, mücadelesi yürütülen ve son tahlilde ise yoldaşla daha açık konuşulan hususdur. O yüzden yapılan eleştirinin **temelde, objektif realiteye denk gelip gelmediğine bakılması gerekir.**

Bir bilim olarak komünizmin nesnesi, tıpkı öznesi gibi insanlardır. O yüzden, insan toplumu ve insanların düşünce biçimi üzerinde çalışmak, onun dönüştürme mücadelesi vermek gerçekten de çok zorlu bir süreçtir. İnsanlar çoğu zaman söz konusu çizgi tartışması ‘’3. şahıs’’ olduğun da, çok daha rahat davranırlar. Örneğin yoldaşlar BA’nın onca müdahalesi, onca çabasını, artan oranda keskin tavırlarını, eleştirilerini kendi düşün dünyasında sorgulamaktan hep çekinirler. **Zira BA’nın eleştiri ‘’nesnesi’’ hep başkalarıdır**. Hep başkaları anlamamış, kendileri ise hep anlamış ya da anlamaya daha yakındırlar ya da çok ağır hataları yoktur. **Bu genel eğilimdir.** Bir başka hatalı eğilim ise BA’nın müdahalelerini, keskin eleştirilerini, ‘’evet ben anlayamamışım’’ diyerek otomasyon biçiminde kabul etme ve açıkçası yapılan tartışmanın -dolayısıyla dönüşüm mücadelesinin- soğuruluması, zamanın tabiriyle **‘’topun göğüste**

yumuşatılmasıdır’’. Fakat saflarımızdaki ağır eğilim birinci olandır.

Şimdi burada ufak bir “kızgınlığımı” dile getirmek istiyorum. Toplumsal mücadele içerisinde özellikle öğrenci gençlik – ki bu katmanlardan gelen insanlar çoğu zaman, orta sınıf olmasalar bile orta sınıf düşünce yapısına sahiptirler-, bu sistemin dehşet saçan durumuna karşı önemli bir öfke ve tepki olmakla birlikte, kendi hayatını gerçek bir devrime vermek arasında güçlü bir çelişki görülmektedir. Bu kesimlerden gelen insanlar, “bireysel özgürlüklerini” ve mücadele etme tarzlarını, kendi kişisel “öfkeleri” ve gündemleri temelinde alırlar. Her ne kadar gerçek bir devrimin çok önemli, çok gerekli -hatta kaçılınmaz olduğu gibi dinivari bakış açısını barındıran- olduğunu söyleyen bir “tutuma” sahip olsalar da, söz konusu devrim süreci için gerekli kopuş yapmak olduğunda, bir “içe kapanma” yaşanır. Birden “eğitim kariyerleri”, ailesinin böylesi bir süreci kaldıramayacağı, bitmek tükenmek bitmeyen “kaygı” ve “korkular” hakim haldedir. Ve bazen insanın haykırası geliyor; dünyada milyonlarca insan açlık ve sefalet içerisinde ölürken, savaşlarda soykırıma tabi tutulurken, kadınlar sırf kadın oldukları için katledilirken, insanlar cinsel eğilimlerinden, ulusal kimliklerinden, ten renginden dolayı katledilip sürekli değersizleştirilirken, sizin hayatınızı diğer hayatlardan “çok değerli” kılan şey nedir?! Tabi ki insan hayatı değerlidir -ve bu kesinlikle tartışmasızdır- ama soru şu neden sizin hayatınız, bu gereksiz acıları söküp atabilecek tek hakikat olan devrimden daha değerlidir? “Mekanik” ve “ruhsuz” olmamak adına tekrar ediyorum, insan hayatı gerçekten de değerlidir. Bununla birlikte tüm insanların hayatlarına -gezegene ve üzerinden yaşayan diğer canlı türlerine- gerekli değeri verecek bir dünya için, devrim zorunludur ve büyük fedakarlıkları barındırır.

Yine söylüyorum, burada yürütmüş olduğumuz tartışma herhangi bir yoldaşa ilişkin değildir. En iyi devrimci komünistlerin dahi baş edemediği, zehirli bileşenin üzerimizdeki etkileri, hatalı düşünce tarzlarının saflarımızda nasıl vuku bulduğuna ilişkindir. VE kesinlikle bu tartışmalar tek tek bireylerde çeşitli özgünlükler barındırır. O yüzden yoldaşların içerisinde bulunduğu durum, büyük resmin ağırlığı temelinde ortaya çıkan özgün sorunlar, belirli bir hassaslıkla ele alınması gerekir. **Öznenin ‘’öznellik’’ barındırdığı doğrudur lakin öznelciliğe düşmek bir çizgi**

meselesidir! Yaşanılan problemin niteliğini doğru değerlendirmek ve doğru çözüm yolu ortaya koymak bir öznellik barındırmaz, burada diyalektik materyalist olmalısınız! VE yoldaşlarla ‘‘özne’’, ‘‘öznellik’’, ‘‘öznelcilik’’ denklemini ele aldığımızda bizlere verilen ilk cevap, ‘‘gerekli hassasiyeti’’ göstermediğimiz oluyor. Belki gerekli hassasiyeti gösterememiş olabiliriz, bu doğru olabilir ve tekrar ve tekrar metodumuzun üzerinden geçmemiz gerekir. **Yine de burada belirleyici olan, yoldaşların ‘‘kendi özgünlükleri’’ kategorisini ‘‘metafizik’’ bir kategori olarak ele almalarıdır, bunları devrimin zorunlulukları temelinde ele almamalarıdır.** Yaşadıkları problemleri ‘‘kendinde’’ bir şey olarak görmeleri, genel geniş realitenin parçası olarak ele almamaları ve Mao’nun da söylediği üzere ‘‘**çizgisinin götürdüğü yere giderek**’’, temelde önderlik kabul etmediği ve kendi ‘‘özgüllüğünün’’ kendi dinamiği olduğu ve ancak ‘‘kendileri tarafından’’ çözülebileceği anlayışı, yoldaşları devrimden anbean uzaklaştırarak, kesinlikle istemediğimiz bir sonuca doğru sürüklemektedir.

Devrim için yoldaşlığa dair

Çok uzun süredir devrimcilik yapan ve yıllardır yeni komünizm saflarında mücadele yürüten bir devrimci olarak, yoldaşlık duygusunun bayağı bağlayıcı olduğunu söylemek isterim. Ruhi Su’nun ‘‘Mahsus Mahal’’ adlı bir türküsü vardır ve hikayesi de çok önemlidir. 1957 yılında Ruhi Su ve yoldaşları tutuklanır ve işkenceye alınır. Yan hücreden yoldaşlarının bağırtıları gelir. Ruhi Su, şu dörtlüğü söyler;

‘‘Mahsus Mahal derler kaldım zindanda

Kalırım kalırım dostlar yandadır

İk’elleri kızıl kandadır kanda

Ölürüm ölürüm kardeş aklım sendedir.’’

Başınıza her ne geliyor olursa olsun, o an da yoldaşı düşünmek, devrim için büyük sorumluluk alabilmenin erdemliliğidir, büyük ve derin hisler barındırır. Kendi başınıza gelenle değil, **devrim için** nasıl dik/doğru durulması gerektiği ve yoldaşlarınızın ne durumda olduğuyla ilgilenmek sizi yaptığınız şeyi daha fazla yapmaya da sevk eder. **Şayet bunları yapmayı bırakırsanız, devrimi de bırakırsınız.** Kendinize yoğunlaşır, kendi başınıza gelene odaklanır ve kendinizi bu durumdan nasıl kurtarabileceğinize kafa yormaya başlarsınız. Ve bu noktada sizin devrim ile olan ilişkiniz bir kırılma yaşar ve bu sizi devrimden uzaklaşmaya sürekleyebilir.

Yoldaş kaybetmek çok ağır bir süreçtir. Sevdiğiniz, birlikte nefes aldığınız, birlikte başka bir toplumun hayalini kurduğunuz insanlar artık yoklardır! Bu gerçekten de çok ağırdır. Bazen bu acı sizi de aşar ve etrafınızda bu duyguları yaşamamış insanları dahi etkiler. Başka ağır olan husus ise yoldaşları fiziken değil ama fikren kaybetmektir. Zira bu yoldaşlar hem devrim için önemli katkılar sunmuştur hem de önderlik için, stratejik kumandanlık için muazzam potansiyel barındırırlar. **Böylesi yoldaşların kaybı çok ağır olur.** Öyle ki, bu yoldaşlar sizin devrimci olduğunuzu ve onları devrime kazanmak için dönüştürme mücadelesini vereceğinizi bildiklerinden ötürü, sizinle iletişimde kalmayı bile tercih etmezler. İletişim kurmaya devam etseler bile ‘’paremetreleri’’ kendileri berlirlemek ister ve ilişkiyi oldukça sınırlı bir zemine çeker. **Bu hem devrim için ağır bir kayıptır hem de bireysel olarak da daha yaralayıcıdır.** Sizinle ‘’dost’’ dahi kalmak istemeyen böylesine değerli yoldaşların, çizgilerinin götürdüğü yere giderek nelere dönüşeceğini en azından potansiyellerinin nasıl heba olacağını bilirsiniz.

İnsanlar düşünen varlıklardır. Ve hayatını devrime vermiş insanlar, devrimden uzaklaştıklarında, bu durumu hep rasyonalize ederler. Çok nadir olarak insanlar ‘’ben devrimcilik yapmak istemiyorum’’ derler ki bu da başka bir ‘’rasyonalize’’ etme halidir. **İnsanlar rasyonalize ederler çünkü yaptığınız şeyin nispeten de doğruluğuna inanmıyorsanız, sürdüremezsiniz, yaşam manasızlaşır ve sizi bir ölüme dahi sürükleyebilir.** Bu

rasyonalize etme süreci sadece ‘’devrimi bırakarak’’ devrime negatif bir etkide bulunmaz, **aynı zamanda ‘’rasyonalizasyon’’ süreciyle de negatif bir etki gerçekleşir.** ‘’Ben yapamadın çünkü çizgide şu hatalar vardı’’ cümleleri dökülmeye başlar. **Kanımca bu tür rasyonalizayonlar da bizim hatalarımızın ve hatta ağır hatalarımızın da bir payı vardır, ve bizim hatalarımız kesinlikle ‘’yeniden ussallaştırma’’ sürecinde önemli rol oynarlar.** Bizlerin kesinlikle bu hatalarımızın üzerine amansızca gitmemiz gerekir. Bununla birlikte yoldaşlar, hatalarımıza yönelik keskin bir mücadele yürütmeksizin ve hatta hiç mücadele yürütmeksizin böylesi bir sonuca varmaları, devrime, devrimi sürdürmek isteyen insanlara katiyen yardımcı olmaz. Aslında tüm bu ‘’yeniden ussallaştırma’’, BA’nın mümkünlük yazısında büyük puntolarla vurguladığı, **‘’YAPTIĞIMIZ HER ŞEY DEVRİMLE İLİŞKİLİDİR’’** temel çağrısına karşıt gelmektedir. Ve şayet BA’nın **‘’komünizm bir pamuk ipliğine bağlı’’** tespitini düşünecek olursak, böylesi bir yöntem ve yaklaşımın, niyetten bağımsız yıkıcı bir yanı da bulunmaktadır.

Son söz olarak insanlar değerlidirler, yanlış düşündüklerinde onları eleştirmeliyiz ama onlara çöp gibi davranamayız. Onlarla başka türlü birliktelikler yaratmanın zeminini ve hukukunu her zaman aramalıyız. Devrim için, buluşabildiğimiz herkesle belirli bir temelde birleşebilmeyiz. Bu temel bir hakikattir. Yoldaşlarımız ise ayrıca önemlidir zira, onlar tüm bu süreci, devrim yapabilmeyi ve insanlığı özgürleştirebilmeyi birlikte yürüteceğimiz ve omuzlayacağımız insanlardır. Yoldaşlarına dair hassas davranamayan, onun yaşadığı problemleri göremeyen devrimciler, halk kitleleriyle güçlü bağlar kuramazlar. **Bununla birlikte yoldaşlarımızı anlamak, durdukları pozisyonları ve düşünüş biçimlerini kabul etmek de değildir.** Yoldaşlık, açık eleştirebilmeyi ve yoldaşlarımızı gereksiz zorunluluklardan, yüklerinden kurtarabilmeyi gerektirir. **Ben bu konuda gerekli ustalığı gösteremediğimizi düşünüyorum.** Şayet gerekli ustalığı gösterebilseydik saflarımızdaki sonuçlar radikal bir değişiklik içerecekti demiyorum. Bazen gerekli mücadele yürütüldüğünde de objektif koşullar uygun olmadığı için, istenilen sonuç alınamayabilir. Ama bizlerin yine de kendi eksiklilerimize, hatalarımıza karşı acımasız olması gerektiğini düşünüyorum. Şayet bizler zehirli bileşenin saflarımızdaki ağır etkileriyle daha derinlemesine ve daha güçlü mücadele yürütebilmiş

olsaydık, hem saflarımızdaki nitelik farklı olabilirdi hem de çok sevdiğimiz, değerli gördüğümüz insanlarla şu anda aynı saflarda yürüyor olabilirdik. Bu da bitirirken özeleştirimiz olsun.